СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 34. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 11. лютого, 1928. VOL. XXXVI. No. 34. Jersey City, N. J., Saturday, February 11, 1928. THREE CENTS.

THE LIBRARY OF THE FEB 14 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

ЩЕ РАЗ ВИДВИГАЮТЬ КАНДИДАТУРУ КУЛИДЖА

АГЕНТ КУЛИДЖА ПРИПУСКАЄ ЩЕ МОЖЛИВІСТЬ КАНДИДАТУРИ.

ВАШИНГТОН, 9. лютого. — Сенатор Фес з Огайо, якого вважають головним приклонником кандидатури Кулиджа та провідником руху за сею кандидатурою, виступив з публичною заявою в сенаті, що Кулидж може ще кандидувати, і то без нарушення правил конституції та приличности.

Було се підчас дебати над резолюцією секатора Ла Фолета проти третого кандидовання на уряд президента. Фес говорив, що як републиканська партія захоче проти волі Кулиджа поставити його кандидатом, то він повинен кандидувати, і ніхто не повинен йому робити зі сього закидів.

Ся заява викликала живу дискусію, в якій між иншим демократичні секатори закидали Фесови, що він самий хитрощами старається добити до номінації в републиканській партії.

Про слідуючу краеву конвенцію републиканської партії, яка має іменувати кандидата на уряд президента, стали ходити чутки, що заряд партії постановив не відбути сю конвенцію в Канзас Ситі, але в другому місті, бо в Канзас Ситі нема відповідної галі. Заряд партії заявляє, що сі чутки неправдиві, бо пляни заряду партії щодо краєвої конвенції не зміняються.

КЛИЧУТЬ РАКЕФЕЛЕРА НА СЕНАТОВЕ СЛІДСТВО.

КАПІТАЛІСТ ПРИНЯВ ЗАВІЗВАННЄ ТА ХОЧЕ ЗВІЛЬНЕННЯ СТЮАРТА.

ВАШИНГТОН, 8. лютого. — З огляду на те, що Стюарт, голова нафтового підприємства Стендард Ойл Ко. оф Індіяна, далі вперто відмовляє зізнань сенатови в справі нафтових коншахтів, з котрих відтак плачено Фолови, міністрови в кабінеті Гардинга, секатовий комітет закликав на зізнання найбільшого нафтового підприємця, Джана Д. Ракефелера Мол.

Ракефелер згодився зявитись на зізнання та поробив старання, щоби комітет звільнив від зізнань Стюарта, який незадовго має відповідати перед судом за непослух сенатови.

ЦІКАВИЙ ПРОЄКТ НА ОБМЕЖЕННЄ ЗРОСТУ ВОЄННИХ ФЛЬОТ.

ПРЕЗИДЕНТ УНІВЕРСИТЕТУ РАДИТЬ БЛЬОКУВАТИ НЕПОСЛУШНІ ДЕРЖАВИ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Др. Никлас Ботлер, президент Колумбійського університету, виступив з проектом про те, як здержати зріст воєнних фльот. Він каже, що Америка може дуже легко сього доконати, коли вона стане блькувати порти агресивних держав.

САНДІНО ВЕДЕ НАСТУП ПРОТИ АМЕРИКАНЦІВ.

АМЕРИКАНЕЦЬ БАЧИВСЯ З ПРОВІДНИКОМ ЛІБЕРАЛІВ.

МАНАҐВА, Нікараґва, 9. лютого. — Сандіно, провідник нікараґванських лібералів, про котрого ходили вже чутки, що він погиб, а котрий недавно знова зявився публично, веде тепер кампанію проти американських маєтків.

Кажуть, що він вислав до американських маринарів погрозу, в якій каже: Як стрінуся з Єнкі, попливе кров.

Карлтон Білз, представник американського тижневика Нейшен, побував у таборі Сандіка кілька тижнів та вислав свої спостереження до сеї ґазети.

ПАН-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНГРЕС СТАНУВ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ.

ҐАВАНА, 9. лютого. — Пан-Американський Конґрес станув нині перед критичною точкою. Комітет, що мав виробити проект угоди для держав, прийшов до переконання, що доконати сього йому неможливо, бо Арґентина рішучо заявилася проти всяких мит між американськими краями.

ГИКМЕНА ПРИЗНАЮТЬ ВИНУВАТИМ І ЗДОРОВИМ НА УМІ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, 9. лютого. — Розправа проти Едварда Гикмена, вбийника 12-літної дівчинки Маріянни Паркер, уже на покінченню. Гикмен признався до вбийства, але боронився, що він божевільний. За сьою обороною виступили його родичі, які на суді пробували доказувати, що обставини, серед яких жив хлопчина, мусіли зробити його божевільним чоловіком. Присяжні судді не приняли сеї оборони та признали Гикмена здоровим на умі.

Тепер судді остається тільки видати вирок. З огляду на оречення присяжних суддів судля може засудити Гикмена або на смерть або на досмертну вязницю.

МРАКА ЗДЕРЖУВАЛА КОРАБЛІ ВІД ВІЗДУ ЧЕРЕЗ ДВІ ДОБИ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Богато кораблів, що приїхали сими днями до сього порту, не могло віхати до порту через 48 годин. Один пором у мраці наїхав на підводну скалу. На поромі було тоді 40 людий. По якімсь часі прийшов приплив моря та зніс пором зі скали.

„Велика княжна Анастазія", в котрої ідентичність не вірить богато людий, висіла з Беренґарії крадьком та сейчас скрилася так, що ґазети не можуть довідатися, де вона перебуває.

ЧЕРЕЗ РЕЛІҐІЮ — КАБІНЕТНА КРІЗА.

БЕРЛІН, 8. лютого. — Між центром а народною партією приходить до сильного тертя по тій причині, що народня партія домагається усунення науки релігії як обовязкового предмету навчання в школах. Через те готова розбитися коаліція. Премієр Маркс і Штреземан будуть мусіли уступити. Тоді прийшлиб до влади ліві елементи і зі справою релігії булоби ще гірше.

ВЕЛИКІ СНІГИ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 8. лютого. — В Японії шаліють такі сніговиці, що комунікація в великій мірі перервана. Рівнож устав корабельний рух. Менші кораблі, що стояли на морі, затонули. Повно жертв в людях.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ДІТИ.

Радянська преса доносить, що у зразковому „Дитячому садку" під Москвою, в якому виховуються діти й якого большевики часто показували чужинецьким делеґаціям як зразок новітньої комуністичної педаґоґії, — вибух бунт дітвори. Бунт спричинила спроба управителя перевести в кімнатах захоронки трус за оружжам, яке переховували діти, бо підчас останньої суперечки між собою діти покололи себе взаїмно ножами так, що троє дітей, тяжко ранених, треба було відвезти до лічниці. Бунт дітвори приняв таку грізну форму, що управа Садка мусіла щойно викликати з Москви міліцію, яка привернула порядок. Виявилося, що всі діти були дуже добре зорушені. Половину вихованців арештовано, багато оставших втікло.

ПЕРЕВОРОТОВІ МАХІНАЦІЇ КОВЕНЩИНІ.

З Ковна доносять, що литовська поліція викрила там нову підпольну організацію, яка мала на меті викликати ненадійно на Ковенщині переворот та провалити уряд Вальдемараса. Арештовано м. и. голову організації вчителя ґімназії Дудзікіса та низку Поляків-заговірників. Стверджено, що згадана організація працювала в тісному порозумінні з оставленим дефензивщиком Плечкайтісом, що саме тепер займається організацією „литовських повстанців" на Віленщині.

НОСИВ ВОВК, ПОНЕСЛИ И ВОВКА.

Революційний трибунал в Костромі над Волгою присудив на смерть... ката, прокуратора й поліційного аґента, що в 1907 р. приймали участь в екзекуції над революціонерами, засудженими на смерть судом старого режиму. Обвинувачені боронилися тим, що в даний момент вони сповняли тільки свої службові обовязки, але революційний трибунал заявив, що в такому випадку повинні були податися до димісії, чого вони не зробили, маючи щирі симпатії для злочину.

ШПІОНАЖ В РУМУНІЇ.

В Букарешті викрито велику шпіонську організацію в користь Угорщини. Приналежний до організації студент медицини Іштван Шіляї старався наклонити двох військових, що працювали в мобілізаційному бюрі, щоб вони доставили йому важних документів. Слідство довело до викриття шпіонської організації, закроєної на широку скалю. Приймали в ній участь головно мадярські студенти, що складали присягу на вірність шпіонській організації. Доконано ряд арештувань, декілька членів організації втікло.

БОЛЬШЕВИКИ ЗНОВУ ЗАСТАВЛЯЮТЬ ЗОЛОТО.

З Риґи доносять, що прибув там з Рад. Союзу запльомбований ваґон з золотом, ваги 540 пудів, що робить 11,400,000 зол. карбованців. Ваґон находиться під сильною сторожею, яка не допускає нікого підійти близче до цього радянського скарбу. Залізничники, що супроводять цей потяг, говорять, що золото вислане рад. урядом у Анґлію, але є певні дані, що воно направлене в Німеччину, для забезпечення німецьким фірмам та концесіонерам їхніх інтересів в Рад. Союзі. Певна частина цього золота малаб піти також в застав, як ґарантія сплати нових великих позичок, які затягає радянський уряд в Німеччині, рятуючися цим робом від тяжкої фінансової та економічної скрути.

КРІВАВА ПОМСТА ПОСТЕРУНКОВОГО.

В Богородчанах застрілив постерунковий Пайтик своїх наставників Шеліґовського й Соболевського, після чого сам відібрав собі життя. Причиною крівавої розправи мало бути засудження Пайтика на 7 днів арешту за некарність.

НОВА БЛАГОДАТЬ У БЕСАРАБІЇ.

В Кишиневі завязався з ініціятиви митрополита Гурію комітет в цілі святкування річниці „добровільного" прилучення Бесарабії до Румунії. До комітету ввійшли міністри, ґенерали й всякі державні мужі й вони випрацювали плян ювілейних свят, які призначено на день 29-го квітня ц. р. Навіть королівська родина має в тім дню зїхати до Кишинева, а дальше святий синод, парляментарі, достойники — взагалі всі, що в якийнебудь спосіб брали участь в загарбанню бесарабської землі. Попри всякі паради, концерти, перегляд війська мається видати ювілейні медалі, мається побудувати ювілейну палату, музей, ювілейну церкву.

До всіх „благодатей", які придушили тамошне українське населення, котре вже задихується з нужди, долучується ще отця „благодать" у виді нових драч і податків на ювілейні подвиги. Натомісць всім бувшим послам, що голосували за „прилученням", комітет проектує в нагороду визначити з державних фондів землю.

ВІДҐУКИ СКАНДАЛУ В СТ. ҐОТАРД.

Багато шуму викликала останніми часами подія з транспортом муніції, яку приловила австрійська митна влада на пограничній австрійсько-мадярській зал. стації Ст. Ґотард. Як виявилося, цей транспорт був висланий з Італії та призначений для Мадярщини, яка, як відомо, є союзником Італії. З тої причини, як доносить „Пті Парізієн", Мала Антанта переслала Союзови Народів ноту, опрацьовану Бенешом, у якій звернено увагу на небезпеку дорожения Мадярщини, яка загрожує своїм сусідам.

Рівночасно австрійська Національна Рада, бажаючи забезпечитися перед подібною контрабандою, ухвалила закон у справі транзіту муніції на зразок такого самого німецького закону. Підчас дискусії над цим законом забрав голос соціялістичний посол др. Еленбоґен, який у звязку з подією в. Ст. Ґотард зажадав, щоби митна контроля відбувалася на далі на території Австрії. Бесідник заявив дальше, що Італія веде політику, спрямовану виразно проти Франції та Юґославії. Союзником Італії в політиці проти Юґославії є Мадярщина. Побідні держави примусили Австрію цілком розоружитися, не бачучи однак воєнних зорушень Мадярщини.

Французька преса, якій давно вже не подобалася італійсько-мадярська дружба, підхопила обидва вище наведені відгуки, та вказуючи на небезпеку нових ускладнень в Европі, вимагає від уряду рішучих кроків у Союзі Народів. Можна проте сподіватися, що вкоротці виступить Франція нібито в обороні Чехословаччини та Юґославії перед Мадярами, в сути річі однак, щоби підставити ноту Італії, з якою все більше ріжниться.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА РАДЯНЩИНІ.

У Рад. Союзі тревають дальше тріважні настрої в звязку з масовими арештами. Арештують дальше членів опозиції та приватних торговців, названих, не знати чому, „спекулянтами". Причиною боротьби з „приватниками" є велика апровізаційна скрута, що відбивається в першу чергу на містах. Нема хліба, нема сірників, соли, цукру. Голод починає заглядати також на село. Всю вину такого стану звалюють большевики очевидно не на себе, але на приватного торговця.

ПРИЙШОВ З НЕБА НА УРЛЬОП.

В селі Коритна біля Ужгороду зявився якийсь пройдисвіт, що відвідав одну з місцевих жінок, якої син згинув на війні. Пройдисвіт заявив, що він поляг разом з її сином, з яким він живе тепер у небі. Якщо вона бажає передати щось синові, то нехай зложить на його руки разом з 300 коронами на видатки.

НОВА АНТАНТА

АМЕРИКА, АНҐЛІЯ, ФРАНЦІЯ І НІМЕЧЧИНА ПРОТИ ВІЙНИ. ІТАЛІЯ І ЯПОНІЯ ГОТОВІ ДО НИХ ДОЛУЧИТИСЯ.

ПАРИЖ, 9. лютого. — В урядових французьких кругах подають, що секретар стейту Келлоґ по повороті з Канади звернеться ще раз до Франції з новою пропозицією в справі усунення війни як средства полагоди міждержавних порозумінь. Франція не могла дати передше своєї згоди з огляду на зобовязання супроти Ліґи Націй. Тепер кажуть, що Келлоґ буде старатися 4 великі демократичні держави, а то Анґлію, Німеччину, Францію і Злучені Держави звести до купи і заявити, що вони заявляються проти війни між собою та проти цего, щоби держави полагоджували свої непорозуміння війною. В той спосіб повстала би свого рода нова антанта, до якої приступили би цілком певно Японія і Італія. Практично така антанта означала би виелімінування війни, бо без згоди отих великих держав не так скоро відважуться другі малі держави хапати за оруже. Буде це свого рода Независима Ліґа Націй. Це є найслабший пункт того проекту, який одначе з практичного боку означає великі користи.

ТЕЛЄФОН З АМЕРИКИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР МАРКС БУДЕ ГОВОРИТИ З ДЕПАРТАМЕНТОМ СТЕЙТУ В ВАШИНҐТОНІ.

БЕРЛІН, 9. лютого. — Сегодня буде віддана до публичного ужитку телефонічна лінія між Німеччиною а Америкою. Розмова буде переходити спеціяльними каблями до Лондону, а звідтам далі по радіо до Америки. Перший буде говорити німецький канцлер Маркс, а по нім американський амбасадор в Берліні Шурман. Буде говорити рівнож і нюйорський мейор Вокер.

Це є вже шесте телефонічне получення Америки з головними містами Европи на протязі одного року.

В САН РЕМО ВЖЕ ҐЕМБЛЮЮТЬ.

РИМ, 9. лютого. — В сенаті заінтерпелював Муссолінія сенатор Річчі в справі новоутвореного касина гри в Сан Ремо. Муссоліні відповів, що уряд дуже добре про це поінформований та що дозвіл на касино гри в Сан Ремо дано тільки по дуже важним політичним і економічним причинам. Це виїмок і ніяке друге місто такого дозволу вже не дістане.

Як відомо, всяке ґемблерство в Італії дуже строго заказане. Отсей дозвіл дано тільки тому, що уряд хоче з Сан Ремо зробити друге Монте Карльо, притягати тамтуди чужинців та тягнути з них зиски. В подібний спосіб тягнуть фашисти сотки міліонів річно з льотерії, яку рівнож задержано, називаючи її „податком дурних".

НЕ ЗНАЮТЬ, ЯК СУДИТИ.

БЕРЛІН, 9. лютого. — В берлінськім карнім суді розпочалася розправа проти 19-літного студента Ганса Кранца, обвиненого за вбийство. Публика, що зійшлася на розправу та адвокати, що зїхалися з Анґлії, Франції, а навіть з Японії, забули цілком за обжалованого, а ломлять собі голову чим иншим, а то юридичною розвязкою ось тої події:

В червні минулого року відвідав Кранц свого приятеля Шеллера, коли родичі того послідного були в Швеції. Тут в хаті в товаристві 16-літної сестри Шеллера, Гільдеґард, забавлялися, пили і курили. Гільдеґард привела ще тайком свого приятеля Отта Стефана і замкнулася з ним в покою. Кранц був сильно залюблений в Гільдеґард і заявив її братови, що він мусить вбити Отта, бо це одинокий спосіб, щоб відомститися за неславу, яку він наніс сестрі своїм поведенням. В тій цілі вручив він йому револьвер. Молодий Шеллер пішов до кімнати, в якій перебувала сестра з Оттом і забив револьверовим вистрілом Отта, а по тім ранив себе сам смертельно. Кранц хотів рівнож і собі відобрати життя, але Гільдеґард перешкодила цему. Отту справу має саме тепер розсудити суд. І судді і лоери ломлять собі голови, як і за що належить судити Кранца.

ДЕ ПРИМІСТИТИ АВТА.

ПАРИЖ, 9. лютого. — Як у всіх других великих містах, так і в Парижі біда з автами в місті. Нема їх де примістити. Ситуація погіршується з кождим роком, бо населення зростає. Бернард Жервез впав на цей проект, щоби призначувати перший поверх у всіх будинках на вози і автомобілі. Ходить тут о будинки в середині міста, або там, де звичайно найсильніший рух. Цей проект припав на загал до вподоби, бо через те рух по вулицях буде лекший і безпечніший.

ЗАБИРАЮТЬ НІМЦЯМ КОЛЬОНІЇ.

БЕРЛІН, 9. лютого. — Німецький орган „Ді Теґліхе Рундшав", що є висловом німецького міністерства заграничних справ, протестує проти анґлійського пляну цілковитої анексії бувших німецьких кольоній в Африці, які Анґлія забрала на підставі верзальського договору. Анґлії прислугує тільки право мандату, а вона забирається тепер до анексії. Кольонії ті, каже німецька ґазета, представляють вартість 100 біліонів німецьких марок і така сума повинна бути відтягнена від німецьких репарацій, коли вже забирають Німцям кольонії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" ([illegible])
FOUNDED 1893
[illegible] newspaper published daily except Sundays and holidays at [illegible] Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПИТАННЯ СТАРОГО ВІКУ РОБІТНИКА

В Ню Йорку відбувалася оногді конференція Американського Товариства Заряду в справі забезпечення робітника на старість.

Американське Товариство Заряду се організація підприємців та учених, які хочуть розвязувати в відповідальний і науковий спосіб ріжні пекучі справи промислу.

Так приміром ся конференція для питання забезпечення робітника на старість звертає увагу американських робітників на незвичайно важні явища в американському промисловому життю. Головний бесідник конференції Едвард Кавдрик, дорадник ріжних промислових підприємств, говорив, що послідними часами слідно в американському промислі рух за обмеженнем віку працюючих робітників. Обтинають вік з двох сторін. З долу обтинають його в сей спосіб, що молодих робітників не пускають до роботи, а за те висилають їх до школи. Обтинають вік працюючих з гори, а се в сей спосіб, що старших робітників виганяють з праці, а на їх місце беруть молодих робітників.

У сей спосіб загальна тенденція йде до сього, щоби при праці лишилися самі робітники в силі віку. Се очевидно відразу насуває два питання: раз, як удержувати молодих, друге, як удержувати старих. Перше питанне розвязати легко: молодих людий удержують родичі. Друге питанне трудніше. Декого удержують діти. Але богато не має дітий або має діти, які дати удержання своїм родичам не захочуть. Для таких придумується ріжні другі роди удержання. З них богато тепер дискутують над проектом пенсії на старий вік. Та до заведення сеї новини в Америці ще далеко.

Про се питанне вже здавна говорили й думали члени Українського Народного Союза. Се явище, на яке тепер звертає увагу Кавдрик, уже давно відоме членам Союза. Вони навіть старалися щось на те робити. Вони придумали дві заради на сі клопоти американського робітника на старі роки.

Наперед послідна конвенція Союза завела спеціяльну клясу обезпечення, при якій робітник за троха більшу місячну вкладку буде мати право бути звільненим від вкладок на старі роки, а відтак ще й другу клясу, в якій робітник уже за життя дістає своє обезпечення. В сей спосіб Союз перемінився на щось у роді кооперативної каси щадниці, в яку член вкладає гроші, і вибирає їх на старість разом із зібраними там процентами.

Друга зарада се дім для старих членів. У ньому член на старі роки має мати не приміщенне з милосердя, але й місце зарібку для свого прожитку.

Сими способами Союз старається зарадити сим некорисним проявам американського промислового життя, на яке думаючі американські круги тепер звертають бачнішу увагу.

ЯКИМ МУСИТЬ БУТИ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ

Коли я їхав до Америки, на мене дивилися як на щасливого. Днями оббивали пороги добре знайомі і мало знані. Розпитували, як то я міг дістати дозвіл, тощо. Одного разу я був вражений появою відомого „діяча" Дзіковського, що не захотів робити фізично і пішов до большевиків, яким організував українську громаду. Було видно, що він має щось поважного. Після обміну новинами „діяч" приступив до справи.

— Чи не можна би було поїхати з вами до Америки?

Я висловив жаль, що не можу нічим пособити йому.

— Мені, аби до Америки, а там...

Він незрозуміло махнув рукою.

— Щож ви там робилиб? — запитався я.

— Ого! Там дурнів, хоч греблі гати. Там можна зробити копійку і то неаби яку. Хто там не робить? Та вся Америка на тому стоїть. Чи не можна, га?

Очевидно цей чоловік або чув від когось, або мав листи від таких, як сам. У пізніщих розмовах, які я мав з ним, виявилося, що дурнями він уважає Українців заїх довірливість. За їх чулість до рідного краю та пошановання інтелігенції. У приклади наводив гетьманські Січи тощо. Отже я з ним звичайно не погоджувався і не няв віри.

* * *

Нерешті я в Америці. Перший день мого виходу з Елис Айленда потратив на шукання української ґазети. Це було в пятницю. І от, найшовши ґазету, вздрів оголошення про українську виставу в Українськім Народнім Домі.

З великими труднощами допхався нарешті на шесту вулицю.

І щож? Ригати захотілося від того, що я там бачив. На сцені саме був Сарматов — російський актор, що збирався розбиратись. Лишилося зняти штани і все булоби гаразд. На щастя по песі не належалося цього і публика була позбавлена „приємного враження".

Актори відливали слівця, що дерева на декораціях гнулися; за них можна було попасти на корт. Публика слухала і реготалася. Нарешті балаган скінчився і я пішов познайомитись з артистами. Коли я став говорити, що не можливо так робити на сцені, усі в один голос зачали доказувати, що таких представлень людям якраз треба та що таке вони люблять. — Але-ж це профанація. Гучний реґіт було чути у відповідь. У всі мої докази, що то не добре, що то розпаскуджує публику, що зрештою публика перестане цілком ходити до українського театру, викликало у них здивовання моїм незнанням справи.

— Та, власне, ми й не збираємось привчати їх ходити — обізвався якийсь не то малорос, не то москаль — дурнів стане на се. Хиба вони щонебудь розуміють?

В цих словах я побачив щось з паризької розмови з п. Дзіковським. А саме: погляд Европейців, або американських малоросів, що недавно приїхали на український нарід, що, мовляв, Українці дурні, яких можна визискувати, На жаль, треба признати, що деяку основу до такої критики вони мали.

* * *

Український селянин, чи з Галичини чи з Великої України, ніколи в краю не був в Українському Театрі і розумітися на правдивій штуці він не міг научитися. Навіть пересічна галицька інтелігенція таксамо не знала правдивого українського театру. І коли Медови і їм подібні робили представлення, публика йшла й приймала суроґати за чисту монету. Не було кому критикувати, не було кому вказати справдішний шлях українського театру і він собі йшов, як хотів, з одним напрямом випомпувати як найбільше центів. З бокуж українських людей зростала цікавість взагалі українською справою, відродженням та державністю. До всього, що хоч би носило назву українського, люде відгукувалися і звичайно відгукнулись і на „українські" вистави. Пройшло вже чимало років, як зачалися в Америці вистави, але континґент публики не побільшився, а навпаки, я сказав би, менчає. Отже-ж в чому причина? Коли театр, яким цікавиться нарід, не поступає, а навпаки — значить, театр не задовольняє. А коли не задовольняє, то чому актори не шукали шляху до дійсного напрямку?

Бо вони не були українськими акторами (тай взагалі чи були акторами?) та ще до того Москалі.

Отже треба признати, що українського театру в Ню Йорку не було і немає. Правда, були слабі спроби та ще й тепер є, але то лишилось і лишається спробами.

Чогож треба, щоби був український театр? Яким він має бути?

Перше й найголовніще — гроші.

Це все, що треба для істнування такого театру. Потім, режісер, котрий найде собі акторів, або вишколить їх, бо матеріял до того є.

Коли-ж говорити про те, яким мусить бути театр, правдивий український, то в першу чергу треба спинитися на питанню: Чи матеріяльний успіх чи художній? Коли перше, то ми вже бачили Медових і не треба навіть город городити. Тільки маючи на меті художню ціль, можна щось зачинати. За художнім успіхом приходить матеріяльний і публика зростає; зростає попит на українські представлення. Театр Садовського зачинався з бажанням піднести українське мистецтво, а не заробити гроші, і пізніше, коли осягнено художню досконалість, матеріяльний успіх прийшов сам собою. Там було бажання, жага, показати нашому народови, якого всіма силами москалізували, що ми маємо театр не гірший за московський, примусити полюбити своє рідне, розбудити національну свідомість, а тут в Америці навпаки — ховають театр національний, викликають огиду, роблять балаґан. Коли Українець бачив якусь штуку у Садовського, він бачив дійсне життя — тут бачить карикатуру, часто-густо злобну. Хиба раз чи два сиділи актори Уропивницького голодні, про те брак гроша не штовхав їх на матеріяльну спокусу.

Вони йшли твердо до наміченої ціли, якою було піднесення української свідомости та національної гідности. Тут ми маємо противне. Ніби на зло песи йдуть нехудожні, без належного реквізиту, без розуміння постановки, а головно, без ідеї. Такий театр, якби він не зачинався, осуджений на загибель. З яким би капіталом не зачинався український театр, він не розвинеться, коли не буде ідеї. Театр це храм, а вистава — служба, таїнство і до того треба братись з чистими руками і ясною метою. Настілько ясною, щоби було видно не тільки акторам та провідникам, а і народови, публиці, без якої ніякий театр немислимий. бо театр не складається зі самих акторів, а з акторів і публики. Публика не дурні, як трактують тут в Америці актори, а складова частина театру. Сцена та публика підчас представлення це одно ціле, злучене невидимими духовими нитками. Поки нема ідеї та чистої цили — не буде театру в Америці.

Василь Бобрів.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє, що на річнім мітінґу дня 31. грудня вибрано слідуючий уряд на 1928 рік: Роман Струж, преде.; Мих. Косоноцький, заст.; Николай Пігура, фін. секр.; Мих. Баран, рек. секр.; Левко Кулич, кас.; Іван Мицьˌ заст.; Григорій Шустикевич, Андрій Бусько і аВсиль Гіль, контрольори; Семко Гук, Семко Сайчук і Семко Ленчук, надз. хорих. Мітінґи будуть відбуватись кождого місяця дня 15-го. Проситься членів приходити часто на мітінґи і платити свої вкладки реґулярно. — Николай Пігура, секр.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ЧАС.

Так говорив пок. Іван Данильчак. Я ще здоров, а як захорію, то тоді і вступлю до сполку.

Але смерть не жде. Пішов пок. Данильчак до праці здоровий, а за кілька годин надійшла з шапи вістка, що його забила машина. Занесли тіло до погребового закладу, а погребник питається: А належав небіщик до запомогової організації? Відповідають, що ні. От біда — каже погребник.

Клопіт з похороном. Але клопіт буде з жінкою і трома нелітними діточками, що осталися по покійнім сиротами в старім краю без опіки і средств до життя.

Чи це не добра наука для тих, що ще не приступили до У. Н. Союза?

Дмитро Стецків,
Кемпбел, О.

ОСТРОВ ЗАГИБАЮЧИХ.

Вже таке у нас водиться, що гостя треба привитати як Бог приказав. От і почуете на кождій гостині: Дай Боже здоровля.

І пють самогон як воду. Пють, неначеб доконче хотіли довести до цего, щоби по 50 літах і українського сліду не було в Америці, щоб всі ми впали жертвою самогону. Є в нас прогибіція, може і велика пані, та очі в неї завязані. І от тому ледви чи не в кождім домі є своя власна мащинерія патенту Луця Заливайка.

Тому і чуєте в кождім домі раз-у-раз: Дай Боже здоровля. або „А то штоф, аностиґад як гел".

Пють бідні жертви темноти і копають собі гріб за життя. Собі і цілій нашій іміграції в Америці.

Дмитро Захарчук,
Пітсбурґ, Па

ЩО СТАЛОСЯ З КАШТАНКОЮ ПІЛСУДСЬКОГО?

Вибрався Пілсудський до Женеви зранку і забрав зі собою щкапу каштанку. Пілсудський шварґоче, каштанка бігти не хоче. І так лишився зі заду, бо мусів каштанці давати раду. Але прийшов Андрейко і урізав січки дрібненько. Прийшов Томко, виплів батіг тонко. А як прийшов Лука, як дав каштанці довгого бука, то Пілсудський як зачав перти, аж каштанка мусіла умерти. Хотіли її випровадити до гробу, але ціла Польща тримала за нею жалобу. Тоді скликали соймову раду, щоби ще поглянути на каштанку з заду. Зачали радити, що мають далі робити. Українців до ради не допустили, бо Українці в Польщі не мають сили. Ось тому самі радили і каштанку між себе поділили. І так для самої Польщі шкіру, бо їй ніхто не дає віру. Пілсудському дали вуха, бо він добрий псяюха. Падаревскому язика, бо з него клапатий музика. Мосціцкому копита, бо йому ляшки віддають чолобиття. А Сікорскому ноги, бо він Українців має за вороги. Сосновскому хвіст, бо він нікому правди не вповість. З хребта зробили цимбали, та будуть на них Польщі грали. Ґалерови, що добре воював, дали задну лопатку, щоб собі зробив на памятку краватку. Залескому дали верцю, бо він Литві сипле перцю. Львівському воєводі дали утробу, бо він Бесарабову загнав до гробу. А з кишок зробили ковбаси, щоб ними при виборах купувати гласи. Решту мяса то самі зїли, щоби мали „венкшон сілен". А ще лишилася опалка, то для пана Маршалка. А голову взяли до музею, аби мати памятку за нею.

Читач „Свободи",
Ню Гейвен, Кон.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(32)

Може яку годину такі вигуки лунали по залі. Здавалося, що зїзд буде зірваний. Навіть популярним промовцям не давали вже говорити... Немає ради... Виступав і я, хоч взагалі мало товорив на зїзді, працюючи увесь час в комісіях. Напружив всю силу свого голосу та дав волю свойому гарячому темпераментови, щоби перекричати галас. Почав з нападів на Оберучева, Лепарського та взагалі на російську владу... Хвилин пятнайцять мабуть мене ніхто не чув та і я сам ледве себе чув. Але потроху стало притихати. Поки я нападав на ворогів українського руху, до того часу. таксяк слухали; а як тільки перейшов до того, що в кожній ситуації треба бути розважним, так саме й тепер треба застановитися над своїм поступованням, а не піддаватися лише почуттю, знову піднявся галас в театрі й серед загальних викриків та лементу довелося мені лишати катедру.

Знову зривається багато делеґатів з місць, знову заклики йти на вулицю то що.

Аж тут на катедрі зявився С. Петлюра, що до того часу стояв в глибині сцени, страшенно схвильований і блідий. Він нам, ближчим до нього, говорив, що коли не стримаємо виступу зїзду, то значить провокація Лепарському-Оберучеву вдасться. Почнеться розгром центральних орґанів українського визвольного руху.

Побачивши С. Петлюру на катедрі, делеґати скоро змовкли й почали слухати його промову. Делеґати почали ловити кожне слово свого улюбленця... Петлюра зганьбив російську владу та демократію, що вона бореться з українським рухом і висловив надію, що немає тої сили, якаб його зломала. Не таким плюґавим адміністраторам, як Оберучев чи Лепарський та їм подібні, боротися проти могутности українського народу. І що, коли ми поважаємо самі себе, коли знаємо й цінимо силу могутнього руху та силу свого народу, то не станемо з кожних мізерних щілань тратити свою голову та відривати себе від тих кольосальних завдань, які перед нами стоять в орґанізації своєї армії. А тоді вже ніхто не відважиться на вчинки, подібні до заборони Керенським зїзду, чи на відкинення домагань Центральної Ради, тощо, а про такі дрібниці, як цей вибрик Лепарського-Оберучева немає чого й говорити та думати.

Приблизно такий був сенс промови С. Петлюри. Закінчив він її закликом до продовження праць зїзду, полишивши цю дрібну справу полагодити Генеральному Комітетові, бо зїзд занадто поважна й авторітетна установа, щоби розмінюватися на дрібниці.

Говорив Петлюра з рідким натхненням і піднесенням. Хоч говорив він проти розярених інстинктів делеґатів зїзду, він силою свого слова спинив це страшне розбурхане море. Лише він один зміг влити це море в береги дальшої спокійної організованої роботи. Підняти екзальтичні маси до якоїсь акції, до якогось вибуху гніву можна порівнюючи легко, але спинити їх в час найбільшого розлючення, коли в них говорять лише інстинкти, лише почуття, а не розум, може лише великий трибун, лише людина, що абсолютно володіє своїми масами. Не даром С. Петлюру всі делеґати зїзду називали своїм вождом, називали його „нашим Керенським", навіть ставили Петлюру вище Керенського. А в той час Керенський був божеством для всієї революційної Росії.

Дальші праці зїзду проходили спокійно, організовано, аж до промови І. Гаврилюка, яка знову викликала пристрасти. Про це скажу далі, а тут зазначу, що очевидно лише дисципліна національна та авторітет українських вождів стримували в той час українські маси від більш активної боротьби за своє визволення. Можливо, що в цьому була помилка вождів та організаторів національного руху, не стану про це судити, бо тоді й я сам цілковито поділяв їх тактику.

Треба ще зазначити, що ліквідації Лепарсько-Оберучівського виступу допоміг своєю тактовністю ґенерал Цитович, комендант Києва. Він попередив Генеральний Комітет про виступ Лепарського та заявив, що не вірить його інформаціям, а тому й не збільшує охорони Києва. Цей старий царський ґенерал виявив далеко більше розуміння та терпимости до Українців ніж соціялісти та демократи російські. Завдяки його тактовности пощастило не одну крізу у Києві перенести без тяжких наслідків.

Після промови С. Петлюри вся історія з Лепарським була визнана зїздом на стільки дурним і незначним фактом, хоч і характерним для російської влади, що такому поважному зїздови, як всеукраїнський військовий зїзд, перед яким стоять завдання величезного всенаціонального значіння, з приводу цієї дрібниці не слід ухвалювати жадної постанови, а лишити цю справу Генеральному Комітетови.

* * *

З приводу звіту про працю Військового Ґенерального Комітету, та інформацій про делеґацію, що їздила до тимчасового уряду зїзд постановив:

„1) Визнати заходи Українського Військового Ґенерального Комітету відповідними постановам 1-го Українського Військового Зїзду й працю для українського і **взагалі російського війська** корисною, за що висловити Генеральному Комітетови щиру подяку.

„2) Щоб вища російська військова влада негайно провела по всіх приказах затвердження Українського Військового Ґенерального Комітету.

„3) Щоби всі звертання Українського Військового Ґен. Комітету до вищої військової влади в справі орґанізації українського війська визнавались і виповнювались нею обовязково.

„4) Щоб усі постанови Укр. Військ. Ґенер. Комітету переводити в життя негайно".

Редаґуючи проєкт цих постанов, редакційна комісія найшла потрібним неодмінно підкреслити, що праця Військового Ґенер. Комітету була користною не тільки для українського, а також і „взагалі російського війська". Підкреслення це вважалося потрібним для того, щоби зняти з Ґенер. Комітету обвинувачення за шкідливу працю для російської армії, яке йшло з боку ріжних російських революційних орґанізацій, представників влади, партій, груп, комадного складу і т. д. З другого боку, визнавалося конче потрібним по тактичним мотивам зазначити, що українські вояки ні на одну хвилину не забувають також і про інтереси цілої російської армії, як такої, щоби авторітетним своїм голосом відкинути всі безпідставні обвинувачення у розвалі Українцями армії. Пункти 3 і 4 редаґовані так, щоб в них міг знайти Ґенеральний Комітет в переговорах з Тимчасовим урядом відповідну до моменту формулу, чи то буде прохання, чи домагання, чи, нарешті, просто форма договору, як між рівними сторонами. Комісія не вважала можливим, щоби зїзд в цих справах звертався безпосередно до Тимчасового Уряду, як то робили всі російські зїзди, тому, що орґаном державної влади для України Українцями-вояками вже тоді визнавалася Центральна Рада, хоч вона цього ще не проголосила, а в справах військових Ґенеральний Комітет, яким лише й належить вступати в переговори з Петроградом.

Надаючи таке значіння свойому національному центрови, зїзд цілком льоґічно мусів прийти до слідуючої постанови, що піддає всі українські військові елементи одній лише верховній команді, Військовому Ґенеральному Комітетові, якому, у свою черґу, дає необмежене право видавати обовязкові накази для українського війська.

„**III. Про владу Ґенерального Комітету.** Всеукраїнський військовий зїзд висловлює догану тим воякам-Українцям, які не корились постановам Українського Ґенерального Комітету й сим ґальмували діло революції, вносили дезорґанізацію в справи українські, й постановляє, що прикази Українського Військового Ґенерального Комітету для всіх Українців вояків та українських військових організацій від нині є обовязкові".

(Дальше буде).

Батько: Хто сидів на цій свіжо помальованій лавці?

Марійка: Степан і я.

Батько: Бідні! То ви мусіли обоє поваляти собі одяги.

Марійка: Чому обоє? Лише Степан!

ІЗ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ТРЕТИЙ СТРІЛЕЦЬКИЙ ЗІЗД В НЮ ЙОРКУ.

В неділю, дня 29 січня 1928 р., відбувся в Ню Йорку 3-тий з ряду зізд Стрілецької Громади. Зізд відкрив голова нюйорського Стрілецького Гуртка Д. Галичин, витаючи зібраних делегатів в імени свого Гуртка.

Відтак забрав голос голова Стр. Громади др. В. Ґалан. Згадавши поляглих Товаришів в часі визвольної боротьби, візвав присутних вшанувати їх память повстанням з місць, що делегати виконали з належитою повагою. По цім прочитав ряд привітів від: „Союза Українських Старшин" в Німеччині, „Тов. Був. Вояків У. Н. Р. у Франції", „Українська Військова Організація" в Галичині, „Укр. Кр. Тов. опіки над інвалідами", у Львові, „Спілка У. В. Ін. на еміґрації" в Польщі, „Тов. Старшин, Підстаршин і Стрільців" в Чехословаччині, „Земельний Гіпотечний Банк" у Львові, „Тов. був. Старшин" у Львові, Редакція „Нове Життя" в Олифант, Па., Редакція „Народна Воля" в Скрентон, Па., Редакція „Український Голос" в Канаді, ґенерал Кравс у Відни, др. В. Й. Сіменович в Шикаґо, М. Хандоґа, Питсбурґ, Па.

По відчитанню привітів, голова Стр. Громади подав порядок як слідує:

1) Відчитанне звіту з послідних нарад.

2) Звіт Гол. Упр. за рік 1927.

3) Дискусія над звітами.

4) Доповнення і зміни статута.

5) Уділення абсолюторії Управі та вибір нової Управи.

6) Плян праці на рік 1928.

а) Внутрішня орґанізація, б) Поміч інвалідам та будова дому, в) Допомога діттям б. чл. Укр. Ар., г) Видання історії У. А. та військового журналу, ґ) Устроення українського відділу при бібліотеці і музею в Америці, д) Орґанізація Стрілецької Самопомочи.

7) Біжучі справи, внески і запити.

Наведений порядок нарад принято без зміни а голова поручив писареви відчитати звіт з послідних нарад. Прочитаний звіт одобрено одноголосно. Звіт з діяльности Гол. Управи здав голова, др. В. Ґалан. Перейшовши вкоротці діяльність Стр. Громади від її повстання по 1927 рік, почав він свій звіт як слідує:

„Виконуючи свої зобовязання, вложені на нас ІІ-гим Зїздом в Филаделфії, а це — зужити всю свою енерґію на збірку фондів до будови дому інвалідам і внутрішню орґанізацію — ми старались виконати їх якнайкрасше. Відносно збірки на дім інвалідів ми віднеслись до всіх українських орґанізацій в Злуч. Державах і Канаді і всі вони віднеслись до цеї справи прихильно. Звіти Краєвого Тов. Опіки над Інвалідами виказують, що жертви амер. Українців для інвалідів в 1927 р. перевисшають всі попередні роки. На самий дім для інвалідів вислано з Америки около 3000 долярів, з чого сама Стр. Громада вислала 1105 долярів. Збрка булаб осягнула о много красші успіхи, якби не повінь в Галичині, яка поглотила майже 90% всіх жертв, зложених амер. Українцями на потреби Рідного Краю. Тут Упр. Стр. Громади з признанням висказує свою подяку українській пресі в Америці за її поміч в переведенню збірки через поміщування покликів, звітів та дописей відносно цеї справи. Якщо всі українські орґанізації в Злуч. Державах і Канаді будуть і надальше йти на зустріч нашим заходам, то будова дому інвалідам У. Н. буде довершена в недалекій будуччині.

Відносно поширення і скріплення Стр. Орґанізації Упр. Стр. Громади осягнула рівнож значні успіхи. Зорґанізовано нові гуртки: в Пітсбурґ, Па., в Скрентон, в Блумфілд, Дітройт і Шикаґо. В Канаді — Едмонтон, Віліямс Порт і Вінніпеґу. Навязано тісний контакт і співпрацю зі всіма українськими військовими орґанізаціями в краю і на іміґрації. Тепер ведуться наради над утворенням „Союза Українських Військових Орґанізацій".

Упр. Стр. Громади навязала зносини з Ветеранськими Орґанізаціями цілого світа та розсилає їм інформаційні меморіяли та брошури відносно життя Українців під Польщею. Інформаційні статті, поміщені в урядових органах европейських і американських держав, свідчать, що Стр. Громада і в тім напрямі осягнула бажану ціль. Дякуючи прочим членам Управи за щиру співпрацю, закінчив голова свій звіт.

Дальше слідували: звіт орґанізаційного референта — Т. Свистун, фін. і рек. писара — В. Петрусик, і касієра — М. Ґрамяк. Всі звіти були лише доповненням звіту голови Управи. Відтак здав свій звіт голова провір. комісії, Д. Галичин, заявляючи, що всі книги знайдено у взірцевім порядку а касовий оборот виносив $1241.21.

Всі звіти на внесення В. Кедровського, поперте Білоґаном, одобрено одноголосно.

Відтак др. В. Ґалан подав ряд точок до зміни статута Стр. Громади, які по довшій дискусії принято одноголосно.

На внесення Д. Галичина, поперте М. Близнаком, уділено абсолюторіюм старій Управі і приступлено до вибору нової Управи, в склад котрої ввійшли:

Др. Вол. Ґалан — голова;
А. Батюк — міст. голова;
В. Петрусик — рек. писар;
Т. Свистун — фін. писар;
Г. Грицишин — скарбник.

Провірочна комісія: Д. Галичин, М. Близнак і М. Максимович.

Товариський суд: К. Лисюк, Й. Білоґан і Е. Ляхович.

Всіх членів Управи вибрано одноголосно.

По тім приступлено до обрблення пляну праці на рік 1928-ий. По довгій дискусії, в якій взяли участь: Др. Л. Мишуга, Др. Вол. Ґалан, Кедровський, Свистун, Петрусик, Лесюк, Ґельнер і Галичин, запали слідуючі рішення:

Рішення відносно пляну праці на рік 1928.

Відносно пересилки грошевих збірок рішено, що кождий гурток полагоджує цю справу по волі своїх членів, а головній Управі Стр. Громади здає звіт зі своеї діяльности.

На тім наради покінчились, а голова Др. Вол. Ґалан замкнув Зїзд, дякуючи делеґатам за участь та взірцевий порядок в часі нарад.

По відспіванню гимну „Ще не вмерла..." делеґати відбули спільний обід а відтак розїхались домів.

В. Петрусик, писар.

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

Кидайте душний Ню Йорк. Приходіть до нас і вступайте до нашого відділу У. Н. Союза.

Недавно писала „Свобода" про те, як в американських часописях підносять нас, Українців, як добрих бизнесменів і як зростає тут в Асторії наша сила. І дійсно, нема вигіднішого місця для нюйорських Українців як Асторія. Тут дійсно гарно і здорово жити. Тут і богатіють наші люди, а з ними богатіють і наші орґанізації. Наш відділ У. Н. Союза має вже звиж 60 членів і розвиваеться дуже гарно. Як всюди, так і тут гуртує Союз найкращі сили. Відділ придбав вже гарний маеток. При відділі зорґанізована українська громада і українська народня школа. Школа має значне число укріанських дітей, а й шкільна каса не світить пустками, бо й там є гроші.

Як свідомі Українці не остаемо позаду при збірках на Сиротинець У. Н. Союза ні на Рідну Школу, інвалідів, поводян чи які инші народні потреби. За послідний тільки рік зібрали ми около $1.500. А на таку громаду як наша цеж поважна сума.

Наводжу це все тому, що знаю, що тепер богато наших людей заінтересувалося Асторією. Знаю, що прибувають раз-у-раз нові люде і от подаю, щоби вони знали, що тут центром являється наш відділ У. Н. Союза та що їх обовязком вписатися в члени Союза. Бо з того тільки буде для них і їх дітей користь. Мітінги нашого відділу відбуваються кождого третого четверга по першім в Ческім Домі при 29—30 Wolsey Ave. Приходіть, а ми вас радо привитаемо.

С. Кривень.

БОРБА ГАРКАВЕНКА ЗІ ЗБИШКОМ ПОКІНЧИЛАСЯ СКАНДАЛОМ.

На 155 улиці 7-го лютого відбулася довго очікувана боротьба між Гаркавенком і Збишком. Кажемо довго очікувана боротьба тому, що оба борці визивали один другого до боротьби літами. Галя боротьби Манґаттан Касино була виповнена, як зі сторони Збишка, так і зі сторони Гаркавенка було богато прихильників. Сторонники Гаркавенка надіялись, що він не дасться. З початку боролися менші борці, а в кінци при грімких оплесках появилися на арену Гаркавенко і Збишко. Начинається боротьба, з обох борців починається лятн вода. Гаркавенко бігає по арені, хотячи видно збагнути свого опасного противника. В тім рефері застановляе боротьбу і переказує Гаркавенкови за посередництвом його менеджера Пфефера, щоб він не бігав близько ропи. Через 17 хвиль Збишко кидається на Гаркавенка, оба падуть і встають, аж тут щось стається неочікуване, коли противники находились майже вже на ногах, готовлячись кинутись знова один на другого, рефері Робер проголошує Збишка побідником. Між публикою начинається справдішне пекло, рев, свист, невдоволення з засуду рефері. Публика огірчена протестуе і той скандал тягнеться вже до самого кінця вечера. (Оґол.)

A VOICE FROM HOME

УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ НЮ БРУНСВІК.

59022 ВЕСІЛЯ В ДИКАНЦІ (полька)
ХОДИТЬ ГАРБУЗ ПО ОГОРОДІ (коломийка)
Українська Орхестра Корненка.

59023 СІЧОВИЙ ГОПАК (гопак)
ТЕПЕР Я БАЧУ, ЧОГО Я ПЛАЧУ (вальц)
Українська Орхестра Корненка.

59026 КОХАНОЧКА (танець)
КРАКОВЯК (танець)
Балалайкова Орхестра Петра Більо.

ДРУГІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ БРУНСВІК

59002 БАЛАМУТИ (пісня)
РЕВЕ ТА СТОГНЕ (пісня)
Іша Кремер, сопран.

59003 ГАНДЗЯ (пісня)
ОЙ КАЗАЛА МЕНІ МАТИ (пісня)
Іша Кремер, сопран.

59004 ВІЮТЬ ВІТРИ (пісня)
СТОЇТЬ ГОРА ВИСОКАЯ І ПЕТРУСЬ (пісня)
Іша Кремер, сопран.

59017 АМЕРИКАНСЬКА БАБА (комічний скеч)
ДУРЕНЬ (комічний скеч)
С. Сарматов, гуморист.

59019 КАЗБЕК (кавказька пісня)
РУЧАЄК (пісня)
Балалайкова Орхестра Ґорская.

7900 ТАРАС БУЛЬБА (ком. скеч)
МАЙСЬКА НІЧ (ком. скеч)
12 цал. Д. Медова Ансамбл.

79001 НА ЕЛІС АЙЛАНД (ком. скеч)
СОРОЧИНСЬКА ЯРМАРКА (ком. скеч)
12 цал. Д. Медова Ансамбл.

СВІТОВІ ЛЮБОЩІ.

57003 ВЕНҐЕРКА (угорський танець)
ПОЛЬКА КОКЕТКА (полька)
Балалайкова орхестра Петра Більо.

77003 ПОТПУРІ ІЗ ВЕНСЬКИХ ПІСЕНЬ ч. 1
ПОТПУРІ ІЗ ВЕНСЬКИХ ПІСЕНЬ ч. 2
12 цал. Орхестра Павла Ґодвін.

Всі Рекорди 10-цалеві, коли інакше не означені.

Всі 10-цалеві рекорди 75 ц.
Всі 12-цалеві рекорди $1.00

Brunswick
Panatropes - Radiolas - Records
BRUNSWICK-BALKE-COLLENDER CO.
623 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
799 Seventh Ave., New York City
358 Bay Street, Toronto, Can.

„ДВА ГАРНІ КАВАЛКИ НА КОЖДІМ РЕКОРДІ БРУНСВІК."

УВАГА! НЮЙОРЧАНИ! УВАГА!

З НАГОДИ ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ПРИ 106-ій УЛ. В НЮ ЙОРКУ

— відбудеться —

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

точно в годині 7-мій вечером

В UNION SETLEMENT HALL, 231 E. 104th STREET, NEW YORK, N. Y.

Вступ 50 центів. Діти повисше 10 літ 10 центів.

Поважані Громадяни! Хто інтересується школою при 106 улици, то просимо Вас отсею дорогою прийти на сей Концерт, а почуете та зобачите і переконаетесь про істнованне та розвиток нашої Української Школи, а тим самим підіпрете її економічно. 34

Програма Концерту обнимає: народні співи, деклямації, музичні продукції, які по части виконані будуть шкільними дітьми і дорослими, між иншим виступлять з артистичними танцями дві молоді танцюристки: АННА ТАРАНДА і ОЛИМПІЯ ГАМКАЛО. — До численної участи всіх Громадян запрошує — КОМІТЕТ.

ВІДВІДИНИ ДО КРАЮ І ПОВОРОТ

Можна поїхати до краю і вернутися без перешкод.

Теперішні правила іміґраційні дають нагоду кождому тут замешкалому хотяй він не є горожанином, виїхати на відвідини до краю і вернутись назад протягом одного року. Шифкарти до краю і з поворотом коштують далеко дешевше. Інформації у місцевого агента.

Наші кораблі сего року курсують частійше і кождий може собі вибрати догідний для себе час до виїзду чи на Великодні Свята чи на весну або літо.

Інформації уділяють охотно місцеві агенти або головне бюро.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall Street, New York, N. Y.
117 N. Dearborn Street, Chicago, Ill.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.!

СЬОГОДНЯ

відограеться дуже гарне

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

— під заг.: —

ЧОРТОВЕ КУБЛО

В УКР. НАРОДНІМ ДОМІ ПІД ЧИСЛОМ 57 BEACON ST.

Година 8-ма. — Вступ 50 ц.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

ПОЗІР! — БРОНКС, НЮ ЙОРК!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ

— уряджується —

ДРУГИЙ З РЯДУ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 11. ЛЮТОГО 1928

в гали під числом 1130 SOUTHERN BOULEVARD Corner 167th Street.

Початок в годині 8-мій вечером. Музика первоворядна. — Вступ 50 цнт.

Комітет згаданої Школи запрошує громадян з Бронкс і з околиці до численної участи. За добру забаву ручить — Комітет. 33-4

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ПЕРШОГО ОКР. ДЕМОКРТ. „СІЧИ" В ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА.

відбудеться ряд

ВІДЧИТІВ

З ПРОДОВЖЕННЄМ КОЖДОЇ СЕРЕДИ В ТИЖНИ

На тему: „Історичний розвій Державницької Думки".

Вигол.: Др. ВОЛОД. КЛОДНИЦЬКИЙ

ПЕРШИЙ ВІДЧИТ

В СЕРЕДУ, 15. ЛЮТОГО 1928

(February 15th, 1928)

точно в годині 8-мій вечером

В „СІЧОВІМ ДОМІ"

717 N. FRANKLIN ST., PHILA, PA.

За вступом 25 центів.

ПО ВІДЧИТІ ДИСКУСІЯ.

Отсим прохаєсь Шановних Громадян о численну участь. 34,6

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ БРАТСТВО СВ. ВОЛОДИМИРА, відділ 130 Українського Народного Союза в Ню Йорку

— уряджує —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 13-ГО ЛЮТОГО (FEBR.), 1928 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 6.30 вечером.

Вступ 50 центів. — Музика добірна.

До численної участи проситься всю українську молодіж як рівнож і старших. За веселу забаву і порядок ручить

33-4 Комітет.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ МІСТА ШИКАҐО, ІЛЛ.

Отсим подається до відома, що

НАРОДНА ДЕМОКРАТИЧНА СІЧ ІМ. БАТЬКА КИРИЛА ТРИЛЬОВСЬКОГО

в Шикаґо, винаняла галю „ОКЛЕЙ КОНСЕРВАТОРІЮМ" (д.д. Т. Хоптяка і П. Юндака) під ч. 2332 W. CHICAGO ВУЛ. (над Оклей театром).

СХОДИНИ МОЛОДІЖИ: дітей від 6 і висше, вправи, співи і т. и. відбуваються кождого понеділка від год. 7 до 10 вечером.

МОЖУТЬ ПРИХОДИТИ діти членів і не членів Січи.

ЗБОРИ МІСЯЧНІ відбуваються кождої 2-гої суботи в місяци о год. 8-мій вечером в тійже гали.

ЧЛЕНІВ приймається БЕЗ ВСТУПНОГО цілий місяць лютий. ВКЛАДКА виносить 25 ц. в місяць від родини.

ЧЛЕНОМ МОЖЕ СТАТИ кождий Українець і Українка без ріжниці віку, релігійних і політичних переконань (виняток становлять лишень ясновельможні і комуністи). 27,30,4

С. Мусійчук, кошовий; Ф. Чорнописький, осаул; І. Воробель, писар рек.; І. Скульський, пис. фін.; Н. Мелешко, скарбник.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА.! ПОЗІР!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК У ЧЕСТЕР, ПА.

— відбудуться —

ВЕЛИЧАВІ ВЕСЕЛІ

ВЕЧЕРНИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 13-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

В ГАЛІ ПРИ ДРУГІЙ І ВІЛСОН УЛ.

Початок в годині 7-ій вечером. — Вступ 50 центів.

Музика вдоволить усіх.

Всенький дохід на піддержання української школи у Честер.

Громадяне, Громадянки! Запрошуемо всеньке громадянство, а поперед усього наших „бизнесменів" на згадані вечерниці. Є для Вас добра нагода прийти забавитися й погуляти весело. 31

Комітет Відділу Українок в Честер, Па.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКР. ТОВ. МОГИЛЬНИЦЯ В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ

В СУБОТУ, ДНЯ 11-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

66—68 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y.

Вступ 50 центів. — Початок в год. 7-ій вечер. — Музика первоворядна.

Весь чистий дохід призначений на поводян в Галичині.

Українці і Українки! Як тільки прийшла чутка про повінь в Галичині наше громадянство в Америці, що правда, прийшло з допомогою, та на жаль, тільки на початку, а тепер той запал допомоги потрохи вгасае. Чому се так? Чи справді вони аж тільки допомоги від нас дістали, що дальша поміч для них не потрібна? Колиб се так, ми раділиб, але з сумом мусимо ствердити, що поміч буде потрібна аж до пожнив і нашим обовязком про то не забувати. Тому Т-во „Могильниця" уряджує баль в тій ціли, щоби по змозі помогти нашим потерпівшим братам, в надії на весь загал в Ню Йорку, що прибуде на сей баль. — За чесну і добру забаву ручить

33-4 Комітет

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

АМАТОР. КРУЖОК КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ

відограе цікаву комедію в 5-ох діях зі співами, під назвою

ТРІЙКА ГІЛЬТАЇВ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ,

158-160 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

Початок о год. 6.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Українську Громаду з Джерзи Сити просимо о численну участь. — Комітет. 34

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читанне веде до просвіти. А просвіта — се сила. — Пишіть по найновійший цінник книжок.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ПЯТНАДЦЯТЬ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ МІСТА НЮ ЙОРКУ І БРУКЛИНА

— улаштовує велике підприємство —

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТ. ДОМІ (MANHATTAN LYCEUM), 66-68 EAST 4TH ST., NEW YORK, N. Y.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

— 1. — ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„ЛИХО З ЖІНКОЮ, ЛИХО БЕЗ ЖІНКИ"

— 2. —

КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА КАНЦЕРТУ:

1. Хор Укр. Роб. Клубу ім. Леонтовича, під управою проф. М. О. Гайворонського.
2. Знаний всім на нюйорській сцені бас — Вол. Дилов.
3. Орхестра Молодечого Клубу, під управою молодого дірiґента Ф. Ракова.
4. Роспята Галичина, живий образ.
5. Танці: 1) Катерина, 2) Коломийка, 3) Аркан, під управою тов. С. Вівюрського.
6. Деклямації: Шопінської і Кащія.

— 3. —

ОВОЧЕВИЙ БАЛЬ

Часть доходу з підприемства піде на поміч голодуючим на Західній Україні.

ПОЧАТОК ПІДПРИЄМСТВА: Баль пічнеться в год. 2-гій пополудні на малій галі; Представлення і Концерт пічнеться в год. 5-тій вечером НА ВЕЛИКІЙ ГАЛІ.

По представленню і концерті БАЛЬ до пізної ночі, на великій галі.

ВСТУП 65 ЦЕНТІВ. 33-4

Телефон: Gramercy 5881.
Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 16th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
Переніс свій офіс під ч.
83 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евнею)
NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6070.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода діягнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер.
Неділі 10. до 1. пополудни.

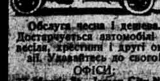
ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами.
Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.
Поради і оглядини даром.
DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ХРОНІЧНІ ХОРОБИ
$2 ЛІЧЕННЄ НАЙНОВІЙШИМИ МЕТОДАМИ. $2
Ревматизм, Сціятика, Шкірні, Кровні, Ниркові, Жолудкові, Кишкові Недуги піддаються скоро теперішнім Методам лічення.
$2 FLUOROSCOPIC X-RAY, Аналіза мочі і крови та повні оглядини за лишень $2.00. $2
Всі можуть заплатити сю умірковану ціну. Моя широка практика позволяє мені брати умірковані ціни. Я є лікарем вже 37 літ. Вся ся довголітна моя практика до ваших услуг.
Не забудьте, що правильна курація завчасу може заощадити вам много терпіння в будучности. Коли хочете сумлінну курацію, дістанете її тут.
PEOPLES MEDICAL INSTITUTE
Dr. D. P. DOYLE
129 EAST 17th STREET,
межи 3-тою Евнею, а Юніон Сквер,
NEW YORK CITY.
Офісові години: 10 A. M. до 8 P. M.; в неділі і пятниці: 10 A. M. до 1 P. M.
РОЗМОВИТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР
В нас завше можете купити Фонограф Віктроля таньше, як де инде, а також Українські Рекорди і инші. Рольки на піяно, книжки, ноти, календарі і переписні картки. Рівнож взірці до вишивання і нитки D. M. C. Коли потребуєте що купити, то приходіть до нас, або пишіть: 34,9
UKRAINIAN BAZAR
47 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

НЕБЕЗПЕКА!
При першім захолодженню грудий натерайте їх з
Д-РА РІХТЕРА
Anchor Brand
PAIN-EXPELLER
Охоронний знак Reg. U. S. Pat. Office.
Дивіть, щоб на пачці був Anchor охоронний знак.
Ціна 35 ц. і 70 ц. у аптиках, або пишіть впрост до лябораторії
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5 Sts.
Brooklyn, N. Y.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N. J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N. J.
Telephone 540

ЗАКЛИК

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ПРОШОВА, ГАЛИЧИНА.

Як Вам відомо, село наше було і є бідне. Поляки спровадили кольоністів, в їх руки досталася земля, а помочі для нас і ратунку ні звідки ожидати. Передше була змога виїхати в світ за очі і шукати заробітку, а тепер і виїзд не можливий, бо за дорогий а до того і Америка до себе не пускає. Одинокий вихід з клятого положення: культурне і матеріяльне піднесення нашого українського громадянства.

Найблизшою нашою задачею і цілю є будова власної домівки читальні „Просвіти", де ми малиби можність через освіту піднести культуру серед нашого громадянства, яка далаб нам можність перебути лихо і піднести добробут нашого громадянства. Щоби вибудувати сю святиню, треба гроший, яких ми зі своєї нужди витиснути не можемо.

Рада громадська в половині польська — не може навіть одержати даром кавалок площі під будову. Одинокий ратунок і поміч, Дорогі Земляки, у Ваших руках. Сподіємося, що ратунку і помочі нам не відмовите і зі своєї сторони киніте лепту на таку дорогу для нас справу.

Майже всі села тернопільського повіту двигнули читальняні доми при допомозі американських земляків. І земляки патріоти Прошови і сусідних сіл не остануть позаду і зі своєї сторони причиняться своїми датками до двигнення українського дому, який буде власністю цілого українського народу. В тій цілі звертаємось до Вас з прошенням не тільки зложити жертву зі своєї сторони, але також занятися збіркою, в якій то цілі належалоби утворити спеціяльний комітет.

Гроші після Вашої вподоби проситься пересилати на руки Виділу чит. Просвіти в Прошовій або філії Просвіти в Тернополі, ул. Міцкевича ч. 11.

За Виділ читальні Просвіти:
Іван Підлісний, голова;
Теодор Демків, секретар.

На повисший заклик завязався в Филаделфії Па., **Комітет односельчан з Прошови** для несення помочі будові Народного Дому в ріднім селі. В комітет увійшли: Михайло Сампара, голова; Петро Підлісний, секретар; Петро Лисак, касієр.

Комітет перевів збірку між своїми і сторонними людьми, котрі жертвували як слідує:

Т. Івахів 30 дол.; по 28 дол.: Д. Сцібал, М. Сампара, П. Лисак, П. Івахів, П. Сампара, І. Душка; Т. Соколовський 15 дол.; по 10 дол.: Д. Веселик, Г. Борщук, В. Соколовський, Г. Підлісний, С. Сцібал; по 5 дол.: Петро Підлісний, І. Романюк; по 2 дол.: Павліна Стажевська, Й. Стечишин — Разом жертвували $259.

При тій нагоді закликаємо наших прошовецьких односельчан з ріжних місцевостий Америки і Канади: Поможіть нашим братам в так важнім ділі як в будові Народного Дому. Жертвуйте, хто скільки може, щоби наші селяне змогли вибудувати цей культурний осередок, де зможуть підкріпляти себе в боротьбі за краще завтра. Всі жертви шліть на руки касієра комітету:

Адреса касієра:
Peter Lysak,
520 Erie St., Camden, N. J.

За Комітет:
Михайло Сампара, голова.
Петро Лисак, касієр;
Петро Підлісний, секретар.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

БОРОТЬБА
ГАРКАВЕНКО
ПРОТИ
ФРЕНК ЮШКО
АЖ ДО ПОБІДИ
В ВТОРОК 14-го ЛЮТОГО 1928 Р.
в Мангатан Касино,
155 улиця і 8-ма Евня, Ню Йорк, Н. Й.
БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ЧОТИРИ ДРУГІ ПАРИ.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЇХАТИ: БЕРІТЬ ЕЛЕВЕЙТОР 6-ої АБО 9-ої ЕВНІ ДО 155 УЛ.
34-6 ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

ДО КАНАДИ
УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АҐЕНЦІЯ В МОНТРЕАЛІ
ІМІГРАЦІЯ ДОЗВОЛЕНА ДО КАНАДИ.
Кождий іміґрант може приїхати з Европи до Канади. Кождий поодинокий іміґрант потребує виробити собі Фармерський Афидейвит, котрий має бути потверджений Іміґраційними Властями.
Наше Бюро старається за все, що потрібно до приїзду іміґранта до Канади.
Уділяємо всякі інформації для іміґрантів до приїзду до Канади та заопікуємося старанно кождим пасажиром тут на місци.
Хто бажає спровадити своїх кревних або знакомих до Канади на означений час, так просимо писати до нашого Бюра на адресу: 10—
ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
243 CRAIG STREET WEST. MONTREAL, QUEBEC, CANADA.

ДОЛЯРИ
посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.
СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ І КАНАДИ та помагаємо при виробл...ванню потрібних документів.
АТЕСТАЦІЯ всіх нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.
Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжнородні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.
Голосіться у всіх справах до дійсно українського НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу.
S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню A) NEW YORK, N. Y.

Columbia
НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ
КОЛЮМБІЯ

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27118F Ланцманка, ком. пісня
Погані часи.
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер, Франко-Лисенко.
Ой зацвила черемшина.
ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з акомп. орхестри.
27120F Гуляв чумак на риночку.
Про дяка.
Д. МЕДОВ, тенор, з акомп. орхестри.
27121F Дивлюсь я на небо.
Взяв би я бандуру.
МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
27015F (На небі зірка.
(Всі разом співайте!
70000F (Бог Предвічний. Часть I.
(Бог Предвічний. Часть II.
70001F (Согласно співаймо.
(Христос Воскрес!
70003F (Отче Наш.
(Вірую.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог Натуру.
(Во Вифлеємі.
27069F (Ой там на Йордані.
(Щедрий Вечір нині.
27077F (Сійся, родися.
(Пішла мати на границю.
КИРСТЮК, баритон з акомп. орхест.
27113F (Ой любив тай кохав
(Казав мені батько.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон з акомп. орхестри.
27114F (Синочок, комічна пісня
(Образований.
27116F (Комедія тай годі
Вуйко з Пенсилвенії.
Зложив і відограв сольо скрипкове ПАВЛО ГУМЕНЮК.
27115F (Попразент, Часть 1. і 2.
Укр. Хор і Орхестра П. Гуменюка.
27117F (З кіньми на ніч
(Косарі, народ. пісня.
Укр. Орхестра П. ГУМЕНЮКА.
27106F (Ой, дівчино, дівчинонько
(Коло гаю проходжаю.
70006F Парубки в корчмі в двох частях.
Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон з акомп. орхестри:
27111F (Лихо, ком. пісня.
(Пів правди.
27107F (Пише мені жінка
(Від початку до кінця.
27101F (Розвід
(Задумковатий
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон, з акомп. орхестри:
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи.
27109F (Розлука, ти розлука
(Повій вітре на Вкраїну.
ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой і весела до дому іду.
О. К. КІРСТЮК, баритон з акомп. органу і дзвонів.
27110F (Рождество Твоє, Христе Боже наш, Різдв. пісня.
(Йордан, Різдв. пісня.
27103F (Кучерява Катерина.
Біду собі купила.
П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка
(Полька „Добуш"
ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп", вальц.
(Танець присюди.
70005E (Празник (в 2-ох частях)
(Сватанне.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F На городі Сурма грає.
Марш Садовського.
27123F Аркан, гуцульський танець
Кучерява Катерина.
27104F (На сінокосі, коломийка
Козак-тропак.
Евген Жуковський, баритон, з акомпан. орхестри.
27082F (Волокита.
(Лист з Краю.
27083F (Зрадниця.
(Що грубе, то добре.
27089 (Полька Парубоцька
(Вальц Бандура
27090 (Мологник
(Змарнів я
27092F (Ой, не спиться, не лежиться.
(Родимий Краю.
27095F (Журавель.
(Школярі.
27099 (Майкові троблі
(Ліктом-лактом
МИКОЛА ДАНЧЕНКО, тенор з акомп. гармонії.
27112F (Як я добрався до Америки
(Потпурі з укр. пісень.
Жадайте повного катальоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24
UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ЗІ СПОРТУ І ЗДОРОВЛЯ

Боротьба Гаркавенка зі Збишком.

У вівторок, 7-го ц. м., в Мангетен Касино нарешті відбувся довго жданий матч між Гаркавенком а Збишком. Ще за довго до зазначеного початку бальконі були наповнені публикою. На початок і партер також майже заповнився. В першій парі боровся Лурик з якимсь инчим. Умисне не згадую за сю пару, бо не в тому полягав той день матчу. Не з-за боротьби зійшлися Українці і Поляки, не з-за спорту, а з цікавости. Бо Українці вважають Гаркавенка за Українця, а Збишко Поляк. Отже виходило, що боротьба має бути трохи не смертельна. За 15 хвилин Лурика положено, і слідом зявляється першим Гаркавенко, але сумний, сумний. Хтось коло мене говорить, що певно Гаркавенко знає, що мусить лягти. І справді виглядало так, ніби Гаркавенко боявся. За кілька секунд на естраду виходить Збишко; веселий, усміхається, ніби йому сказали, що він переможе. Гаркавенко зпід лоба споглядає і пробує усміхнутися, але виходить гримас, ніби з болю. По вигуках видно, що на галі богато Українців та малоросів. Нарешті після звичайного представлення борці сходяться під веселий вигук „гальорки". Упершись лобами, пробують вхопити один другого за шиї. Нараз Збишко хапає Гаркавенка за ноги і той летить, але ментом викручується й стає на коліна. Збишко користає з того й насідає, щоби взяти Гаркавенка у ножиці, але останній викручується. Юрба вдоволена. Знов зійшлися лобами і знов теж саме за кілька мінут. Знова Гаркавенко вивязується. В перший раз зчепилися. На цей раз тим же засобом Збишко кидає Гаркавенка і очевидно сам не сподівався, бо не робить руху притиснути. Це був лише мент; Гаркавенко вже майже на ногах, але дзвонить дзвінок і Збишка оголошують переможцем. Уся боротьба Гаркавенка зі Збишком тревала 17 мінут і це наводить на деякі питання. Чи можливе, щоби таких двох борців так скоро покінчили боротьбу? Та як міг рефері оголосити Гаркавенка подоланим, коли він був у противнім боці і не бачив тай не міг бачити, бо Гаркавенко не лежав на обох плечах? Публика може півгодини, гвалтувала, називаючи це лайдацтвом, та не даючи слідуючій парі приступити до боротьби.

„Ню Йорк Івнінг Пост" каже дослівно так: „Zibbi's unethical act" і додає, що рішенне рефері було за скоре.

ЯК МОЖЕМО ХОЧ СТАРІ ЛИШИТИСЯ МОЛОДИМИ?

Коли не беремо під увагу штучного відмолодження лише „природне", то для цього маємо три засоби, які нам напевно продовжать життя, збільшить здатність до праці і радість із життя. Передовсім треба як найдовше перебувати на свіжім воздусі, рух на свіжім воздусі, а рівночасно, щоби на тіло ділало сонце, світло і воздух. Другим засобом є пожива: від її складу залежить це, чи людина старіється, чи як найдовше задержує молодість. Трете, що дня мусимо відпочати цілком, щоби бути свіжим і здібним до праці.

Для наших прапредків це не були ще дуже важні умовини. Тоді не було ще ліфтів, електричних залізниць, автомобілів, вельосипедів (байсиклів) і инших технічних помічних засобів. Тоді кожда людина щодня мала доволі руху, також і без спорту і без плекання тіла. В тих добрих давних часах люде відживлялися дешевими, але поживними стравами.

Відколи техніка відняла богато заняття господині, робітникові, ремісникові а передовсім духовому робітникові, відколи міліони людей працюють по фабриках, у темних копальнях більшу часть життя, людина відчуває потребу вирівняти цю шкоду. Розвивається спорт, плекання тіла, руханкові вправи і доходять до небувалої досі висоти.

І справою відживлювання цікавляться люде все більше. І нефаховець знає вже нині, що це таке кальорія; тому 20 літ знали це лише вчені. Знають уже теж люде докладно, що це таке вітаміни; знають, що рахітіс (англійська недуга, кривуха), скорбут і подібні недуги повстають наслідком недостачі вітамінів. Знаємо, що ці важні складники нашої поживи (вітаміни, життєвини) залежні є дуже від сонішнього світля та що наслідком надмірно довгого варення тратять на вартости. Богато пропаґується тепер сиру їду і вегетеріянську. Ледви чи можна би нині стрінути такого наівного, що живився би виключно мясними стравами. Богате у вітаміни молоко, погорджувані досі бараболі, темний, разовий житний хліб, сира городовина і салата, передовсім же овочі а зимою південні овочі а навіть нелусканий овес і грубо лусканий риж це тепер найважніща пожива. А давніще ніхто і не догадувався, що щось таке можна їсти. Досліди славних лікарів виказали, що така небезпечна недуга як артеріосклероза, себто звапнення жил, є в тісній звязи з відживлюванням.

Тіло працює, потребує теж богато спокою, а вже найбільше, хто працює духово! Не вечірної, побуджуючої змисли розривки після скінченої роботи, не джезбенду і чарлстону. Для відпочинку треба спочати в тишині, серед природи. Хай буде це лише одна-дві милі поза містом, але там уже маємо інший воздух, що нас покріпить на душі і тілі.

Спортом також займалося дуже мало людей. Про здорове відживлювання колись знало лише небогато людей. А таки як поширився спорт, також про вагу відживлювання здають собі справу люде чимраз більше. Таксамо розуміють усе більше, що значить для орґанізму відпочинок на свіжому воздусі, проґульки (вікенд).

ПОВІДОМЛЕННЄ РОГАТИНЩИНИ.

Дня 3. лютого відбулися збори Рогатинців в Нюарку. Збори приняли звіт попереднього комітету, вибрали новий комітет повітовий, порішили навязати переписку з товариствами в Рогатині, розвинути широку аґітацію за дальшим збиранием жертв на поміч нашим братам в краю. Щоби справу помочі поширити як найдальше, комітет запрошує всіх Рогатинців на **НАРАДУ ПОВІТОВУ**, котра відбудеться **дня 17. лютого, в 8-ій год. вечером в Робітничім Домі на Beacon St. в Нюарку**. Всіх Рогатинців запрошується до чисельної участи. 33—

ПОЗІР, БИЗНЕСМЕНИ! — ПОЗІР, БИЗНЕСМЕНИ!
Вступайте в члени
СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ТОРГОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ
Це одинока українська орґанізація в Ню Йорку, якої завданням піддержувати розвиток торговлі і промислу між Українцями в Сполучених Державах. — Адреса: 28—
UKRAINIAN BUSINESSMEN'S ASS'N,
1474 BROADWAY, Room 410, NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

МУЩИНИ від 18 до 50 літ вчіться тапіцерства (upholstery), мала вкладка. При сій професії заробляєсь від $10 до $14 денно. Голосіться денно і вечерами до: 29-
HUDSON RIVER UPHOLSTERING COMPANY,
61 E. 8th Street, New York City

УКРАЇНСЬКІ бизнесмени в Ню Йорку і околиці. Коли маєте яку карпентерську роботу, поручаю Вам Миколу Броварного. Він всю карпентерську роботу зробив для Січового Базару і ми є з него дуже вдоволені. Коли потреба, задзвоніть Драй Дак 3752. Або зайдіть 103 Евню А, Ню Йорк, Н. Й. 34

НА ПРОДАЖ 8-фамілійний мурований дім(, по 5 кімнат і купальня, з найновійшими улішпеннями, в гарній секції в Брукліні. Ціна $18.750, рент річно $3,190, виплати $4,000. Голоситься до: 32
ЮЛІЯН ПАВЧАК,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ в Фреквіл, Па., пошукує дяко-учителя, посаду може обняти від першого марта. Обовязки: провадження церковного хору і давати концерти і представлення, учення вечірної школи. Платня після угоди. Голоситися до предсідателя ANDREW PUKA, 303 N. Nice St., Frackville, Pa. 31-4

МИХАЇЛ ДИДЖИК глядає своєї сестри, Анни Диджик, доньки Івана і Фенни Диджик, зі села Полонна, Санок, Галичина, котра приїхала до „Касинґарди" в червни 1916, враз з Анастазією Кродяк. Хто би о ній знав або вона сама, прошу зголоситися на адресу: Mrs. Fenna Troianowska, R. F. D. 2, Box 441, Pottsville, Pa. 32-

АГЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно ішло. Нетреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!
Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендованій посилці 9 книжок В. Будзиновського:
1) Ішли діди на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польсьчий вік), 4) Радник заручився (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шагін Герай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун. 254-
Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

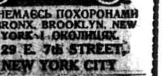
ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жаданне, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.
Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядaнием абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

АДВОКАТ
УКРАЇНЕЦЬ
МИХАЙЛО РАДИК
Заступає справи цивільні і карні у всіх судах стейту Ню Йорк.
Адреса Канцелярії:
MICHAEL RODYK
Attorney & Counsellor at Law
1440 BROADWAY, Cor. 40 St.
New York City, Room 2362.
Tel. Longacre 1589. Вечерами:
30 E. 7th ST. Orchard 8968

АЛЕКСАНДЕР ХИЛЯК
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
полагоджує всякі справи правні чесно і совісно.
233 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Woolworth Bldg., Room 2234-2236.
Tel.: Whitehall 4798 and 4799.
Вечерами від год. 7 до 9 під ч.
340 EAST 17th STREET,
NEW YORK, N. Y.
222— Tel.: Lexington 2193.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568